

суспільства, особливо в контексті значного зниження доходів більшості населення та їхньої залежності від державної підтримки в умовах воєнного стану. Однак високий рівень фінансування соціальних видатків, не є свідченням ефективності системи соціального захисту і надання соціальних послуг з точки зору доступності та якості. Оскільки соціальний розвиток та захист населення є взаємопов'язаними, ефективність фінансування також залежить від якості і координації різних соціальних програм та ініціатив.

Удосконалення системи соціального захисту вимагає впровадження структурних змін у бюджетно-податковій політиці країни, удосконалення державного управління і покращення якості прогнозування соціально-економічного розвитку суспільства на середньострокову перспективу. Реформи в сфері соціального захисту в Україні, потребують негайних заходів від держави для посилення ролі недержавних інститутів, що сприятиме зменшенню тиску на державу. Водночас необхідним є розробка концепції соціальної політики України, яка стане основою для подальшого реформування системи соціального захисту, включаючи фінансове забезпечення; перегляд кількості бюджетних соціальних програм і їх відповідність сучасним реаліям та глобальним викликам, що стосуються фінансового забезпечення; удосконалення нормативів соціальних видатків; розробка заходів для стимулювання недержавного сектора у фінансовому забезпеченні окремих напрямків системи соціального захисту; удосконалення процесу планування бюджетних видатків на соціальну сферу.

Список використаних джерел:

1. Видатки зведеного бюджету України. Державна служба статистики України. URL : http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2022.
2. Іщук Л. І., Дацюк Ю. С. Роль місцевих бюджетів у фінансуванні соціальної сфери: теоретичні та практичні аспекти. Економічний форум. 2020. № 3. С. 110—117. 5. Виконання доходів місцевих бюджетів. Міністерство фінансів України. URL : <https://mof.gov.ua/uk/vykonanniadokhodivmistsevykhbiudzhetiv>

*Маслак Юлія,
студентка 2 курсу спеціальності «Облік і оподаткування»
Науковий керівник: к.е.н., доцент Дворник Інна
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»*

АНАЛІЗ ШЛЮБІВ ТА РОЗЛУЧЕНЬ КРАЇНИ З ВИКОРИСТАННЯМ СТАТИСТИЧНИХ МЕТОДІВ

Структурний аналіз шлюбів та розлучень є теоретичним підходом, що досліджує структуру сімейних відносин та процеси, що відбуваються у шлюбі та розлученні. Об'єктом дослідження є сімейні відносини, включаючи їхню структуру, динаміку та вплив на стабільність шлюбу. Таким чином структурний аналіз розглядає шлюб та розлучення як соціальні явища з важливими економічними та соціальними наслідками.

Ключові концепції аналізу включають сімейну структуру, ролі, комунікацію, владу і вплив, стабільність і зміни. Цей підхід допомагає розуміти

Discussion panel 2. «Protection of agricultural producers and economic policy of protectionism of agro-industrial complex. Social disintegration and stratification of society in the face of rising food prices Management and finance in agriculture»

взаємозв'язки між факторами, що впливають на шлюб та розлучення, і може бути корисним для розробки стратегій підтримки сімейної стабільності та вдосконалення міжособистісної взаємодії.

Методи збору та обробки статистичних даних для структурного аналізу шлюбів та розлучень включають анкетування, спостереження, кодування, статистичний аналіз і контент-аналіз. Після літературного аналізу та планування дослідження проводиться збір даних через анкетування та спостереження. Потім дані кодуються і піддаються статистичному аналізу для виявлення зв'язків. Результати інтерпретуються для формулювання висновків та рекомендацій.

Статистика шлюбів та розлучень вказує на загальну тенденцію зниження кількості шлюбів та зростання розлучень у розвинених країнах протягом останніх десятиліть. Це обумовлено змінами у соціальних, економічних умовах та ставленні до шлюбу та ролей гендерів. Фактори, що впливають на ці показники, включають економічну стабільність, освіту, статус жінок, релігійні та культурні чинники, законодавство та індивідуальні вибори.

За останні два десятиліття в Україні відбулися значні зміни в статистиці шлюбів та розлучень. У 2006 році було зареєстровано 355 тисяч шлюбів, але при цьому відбулося 179,1 тисяч розлучень.

Наступні роки принесли зміни: якимось частіше люди одружувалися, а розлучалися рідше. Проте у 2008-2010 роках спостерігалася тенденція зниження як кількості шлюбів, так і кількості розлучень. До прикладу 2011 році народження шлюбів зросло на 16% - до 355,9 тисяч, але водночас кількість розлучень раптово збільшилася на 45%, до 182,5 тисяч. В той час як у 2016 році кількість одружень впала на 29%, до 229,5 тисяч, і кількість розлучень зменшилася до 130 тисяч. У 2018 році кількість одружень зменшилася на 8%, до 228,4 тисяч, а кількість розлучень зросла на 20%, до 153,9 тисяч.

У 2019 році кількість шлюбів вже збільшилася на 4%, до 237,9 тисяч, і кількість розлучень зменшилася на 10%, до 138 тисяч. У 2020 році було зареєстровано 168 тисяч шлюбів, що на 29% менше ніж рік тому, і 119,3 тисяч розлучень, що на 14% менше. У 2019 році Україна лідирувала серед європейських країн за кількістю розлучень – 3,6 на тисячу осіб. Щодо кількості шлюбів, лідирували Кіпр (8,9 на тисячу осіб), Албанія (7,9 на тисячу осіб) і Литва (7 на тисячу осіб).

Протягом січня-листопада 2023 року в Україні було зареєстровано 22 080 розлучень, що перевищує показники попереднього року. Найбільша кількість розлучень була зафіксована у Києві, Дніпропетровській, Одеській, Харківській, Київській та Вінницькій областях.

Протягом січня-листопада 2023 року в Україні було зареєстровано значне збільшення кількості укладених шлюбів - аж 170 566. Це свідчить про певну активність українців у встановленні сімейних відносин та створенні сім'ї. Найбільша кількість шлюбів була зареєстрована у Києві, а також у

Дніпропетровській та Одеській областях, що може свідчити про високий рівень соціальної активності та стабільності сімейних цінностей у цих регіонах.

Разом із зростанням кількості укладених шлюбів помітним є збільшення кількості розлучень, що може бути ознакою ряду проблем у сімейних відносинах. Цей факт викликає необхідність уважного аналізу динаміки сімейного життя в Україні та вивчення факторів, що впливають на стабільність сімей.

Середній вік першого шлюбу відображає різноманітність у шлюбних звичаях та сімейних цінностях у світі і може бути результатом впливу різних факторів, таких як: релігійні, культурні, економічні та правові. Середній вік першого шлюбу значно відрізняється у різних країнах. Наприклад, у Іспанії, Канаді та Швеції він становить приблизно 25-27 років, тоді як у М'янмі, Португалії та США він є нижчим і становить приблизно 32-34 роки.

Загальна тенденція показує, що більшість шлюбів укладаються між особами віком від 25 до 34 років з вищою освітою та стабільним соціальним станом. Аналіз структури шлюбів за віком, освітою та соціальним статусом вказує на тенденцію до формування сімей серед молодих та освічених людей. Розуміння цього показника важливе для розробки політик та ініціатив, спрямованих на підтримку сімей та їхнього благополуччя.

Аналізуючи кількість та причини розлучень в Україні, виявлено зростання цього явища у 2022 та 2023 роках, з огляду на збільшення незареєстрованих шлюбів. Розлучаються переважно бездітні пари, а рівень освіти та жіноча емансипація також впливають на динаміку розлучень. Економічні умови, соціальні норми та зміни в статусі жінок та чоловіків є ключовими факторами, що визначають прийняття рішень про шлюб та розлучення.

Прогнозування динаміки шлюбів та розлучень на основі статистичних даних є ключовим інструментом для розуміння тенденцій у сфері сімейних відносин. Один з підходів до прогнозування - аналіз історичних даних для виявлення трендів. Наприклад, спостереження за кількістю шлюбів та розлучень вказує на коливання цих показників.

Перспективні напрями державної політики включають стимулювання сімейної стабільності, покращення економічних умов, розвиток сімейної політики, профілактику та освіту, і підтримку населення на віддалених територіях. Ці заходи сприятимуть збільшенню кількості шлюбів та зменшенню розлучень, сприяючи стабільності сімейного життя та враховуючи потреби населення.

Список використаних джерел

1. Буріменко Ю., Щуровська А. Статистичні методи в галузі зв'язку з використанням MS EXCEL. 2011. С. 115-118.
2. Захарченко В.Г. Соціально-психологічні особливості готовності молоді до подружнього життя. Укрсоціум, 2004. № 1. С. 65-68.
3. Менше шлюбів, більше розлучень. Скільки пар одружились на другий рік великої війни? URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2023/08/15/255928/> (дата звернення 26.03.2024)

4. Найвищий показник розлучень у Європі: що відбувається з сім'ями в Україні. URL: <https://rubryka.com/article/family-and-divorces-in-ukraine/> (дата звернення 36.03.2024)

Тищенко Анастасія
Студентка 2 курсу,
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Науковий керівник - *Дворник Інна, к.е.н., доцент*
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Демографічна ситуація - один із найскладніших викликів, з якими стикнулася Україна з часу відновлення незалежності в 1991 році.

На жаль, повномасштабне російське вторгнення прискорило депопуляцію та спричинило справжню демографічну катастрофу - десятки тисяч загиблих та поранених, мільйони внутрішньо переміщених осіб та емігрантів.[1]

Щоденно державний кордон України перетинає від 50 до 85 тисяч осіб в обох напрямках. При цьому виїжджає та повертається не зовсім однакова кількість осіб.

Згідно з офіційними даними, які надала Державна прикордонна служба, за 2023 рік загальна кількість перетинів кордону на в'їзд в Україну перевищила 17,633 млн. Так:

- з 01.01.2023 по 01.08.2023 - в Україну в'їхало 8,610 млн українців;
- з 01.08.2023 по 01.01.2024 - в'їхало 6,573 млн українців.[2]

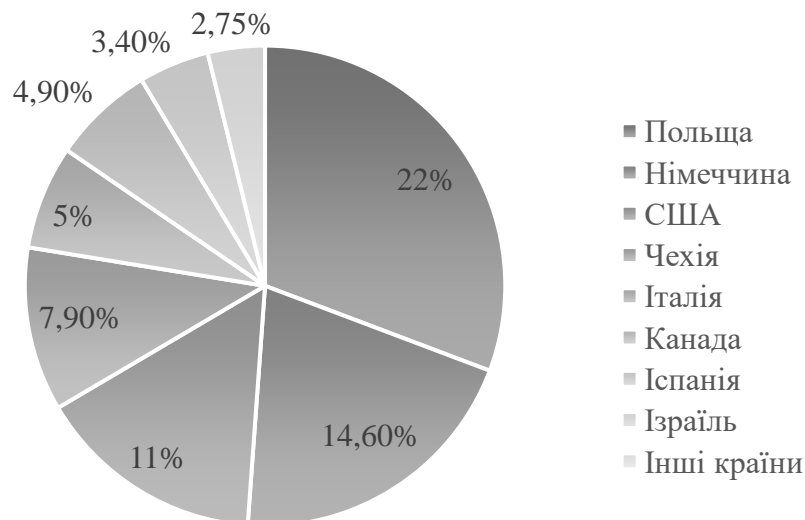

Рис. 1 Структура розосередження українців-емігрантів з а кордоном

Понад половина українців, які залишили свою країну, зосереджена у трьох основних країнах: Польщі (22%), Німеччині (14,6%) та США (11%). Інші значні спільноти українців розміщені в Чехії (7,9%), Італії (5%), Канаді (4,9%), Іспанії